

[Gustav Pedersen.]

det —, at den Spore til ikke at sætte Priserne for højt op, der tidligere har ligget i Konkurrencemomentet, ikke mere eksisterer. Det vil ikke være forbavsende, om i visse Tilfælde en Købmand, naar han ikke længere behøver at skele til Konkurrenten ved Kalkuleringen af sine Varepriser, kan komme til at glemme det særlig store Ansvar, der ligger i ikke at have nogen Konkurrence.

Det er i alle Tilfælde en Kendsgerning, at Prisstigningen er fortsat paa en saadan Maade, at ingen indtil dette Øjeblik har villet hævde, at Prisniveauet ikke ligger højere, end det er uundgaeligt. Deri ligger en Erkendelse af, at der har fundet Prisstigninger Sted, som ikke i alle Tilfælde kunde begrundes med saadanne Stigninger i Omkostningerne, at der ikke var nogen Vej udenom. Det er i Virkeligheden her, Tampen brænder, nemlig med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt man er i Stand til at skabe saa betryggende Forhold for Prisdannelsen, at der ikke ødelægges noget. Alle Parter har været enige om, at det værste, man kunde komme ud i, var Inflation. Man har antagelig ogsaa fra alle Sider været enig om, at en uretmæssig Prisstigning er Begyndelsen til Inflation. Spørgsmaalet bliver saa, om de Foranstaltninger, der har været foretaget, paa tilstrækkelig effektiv Maade har været i Stand til at modvirke Tendenser i saa Henseende.

Det er denne Opgave, man ved Prisloven har henlagt til Priskontrolraadet. Der har selvfølgelig gennem den forløbne Tid været rettet mange Angreb paa Priskontrolraadet, men jeg vil gerne understrege, at det er en yderst vanskelig Opgave, Priskontrolraadet har. Det har i mange Henseender skullet begynde paa bar Bund, vel ogsaa i mange Tilfælde arbejdet med for faa Mennesker i Forhold til den store Stofmængde, det har skullet arbejde sig igennem. Der er heller ingen Grund til at lægge Skjul paa, at den Medvirken fra Publikums Side, det skulde have, kun i ringe Grad er kommet Arbejdet til gode. Det er forstaaeligt eller i hvert Fald forklarligt, at almindelige Mennesker, der nok kan ærgre sig over, at de har maattet betale en eller anden Vare med for høj Pris, alligevel trykker sig ved at foretage Anmeldelse, i Særdeleshed i Tilfælde, hvor de ikke er i Stand til at bedømme, om Prisen i Virkeligheden er for høj.

Der kan være Tilfælde, hvor selv en ret stærk Prisforhøjelse kan have naturlige Aarsager, der kan være andre Tilfælde, hvor det ikke er af naturlige Aarsager, at

Prisforhøjelsen er sket. Det vil ikke være muligt paa virkelig bred Basis at faa Publikum til at være saa aktivt medvirkende, at man kan regne med, at Priskontrolraadet herigennem kan faa fornøden Medvirkning til at magte sin Opgave. Derfor maa vi i hvert Fald medgive Priskontrolraadet, at det har mødt Vanskeligheder, vel antagelig ogsaa fortsat har Vanskeligheder paa forskellig Vis, men naar vi sagligt og nøgternt holder os dette for Øje, saa maa vi samtidig gøre os klart, at der maa ydermere lægges Priskontrolraadet paa Sinde, at Vanskelighederne skal overvindes, hvis ikke Rammerne skal sprænges. Vi vil ikke have moralsk Styrke til fortsat at afvise Krav om Lønforbedringer, hvis man ikke samtidig kan give Befolkningen den Opfattelse, at der ikke er andre, der derved tager en ekstra Fortjeneste. Det er jo ikke alene de Arbejdere, hvis Lønninger fastsættes ved de kollektive Overenskomster, det drejer sig om. Der er mange Hundredtusinde Mennesker, hvis Indtægtsforhold ikke ændres. Ogsaa de er interesserede i dette Forhold. Heroverfor maa det siges, at alt, hvad der overhovedet kan gøres for at dæmme op mod uretmæssig Avance og hindre, at enkelte kynisk tilvender sig Fordele paa hele Samfundets Bekostning, det skal gøres.

Hvorvidt der med Rette kan rettes Bereknelser mod Priskontrolraadet for ikke at have Tempo nok paa, for ikke tilstrækkelig hurtigt at faa fornøden Arbejdskraft til Raadighed eller for ikke at være tilstrækkelig skarp over for de Tilfælde af Lovovertrædelser, man har været i Forbindelse med, mener jeg ikke, det vil være naturligt at komme ind paa ved denne Forhandling. Men jeg vil gerne sige, at det er vel ikke saadan, at Befolkningen i Almindelighed har Følelsen af, at der ikke kan være Ting at rette i dette Forhold. Jeg maa da ogsaa betragte det Forslag, som den højtæredede Handelsminister har fremsat til Ændring i Loven, som Udtryk for Ønsket om at organisere dette Arbejde saa godt, det overhovedet er muligt, med andre Ord at gøre den Indsats, som skal gøres her, saa effektiv, som det overhovedet kan lade sig gøre. Om det saa er den rigtige Deling af Arbejdet, at Manden, der leder det daglige Arbejde, ikke samtidig er Medlem af Raadet, det kan vel diskuteres, men jeg tror ikke, det er der, Problemet ligger. Det afgørende er, at den Institution, der skal foretage det daglige, praktiske Arbejde, har baade tilstrækkelig mange Mennesker til sin Raadighed og tilstrækkelig Indsigt i de mange Problemer, som dukker op Tid efter anden,